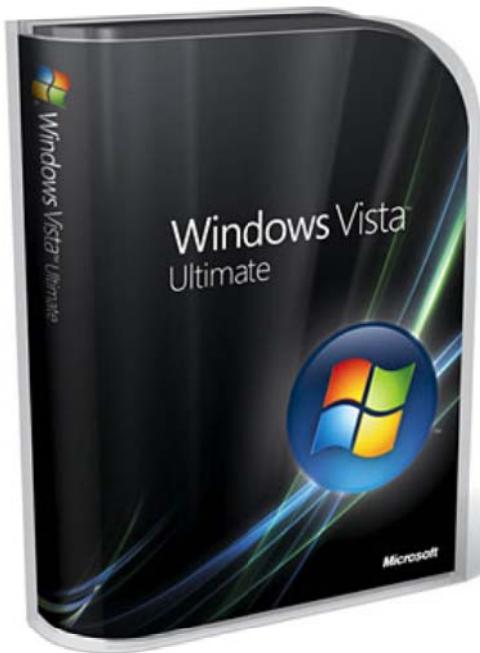

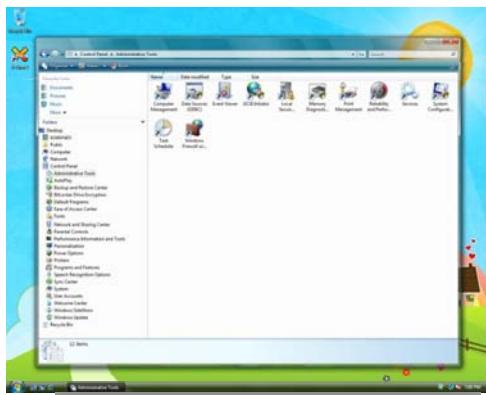
Windows Vista RTM Review

By kUdtiHaEX

WINDOWS VISTA RTM REVIEW

Control Panel se, narodski receno, malo udebljao u smislu da je broj ikonica, tj. opcija, znacajno uvecan. Nakon pokretanja Control Panela, docekace vas Default prikaz. Medjutim, posto nikad nisam voleo takav prikaz, strelica misa se mahinalno nasla na Classic View linku i nakon toga je usledilo cudjenje - sta je ovo? Zaista ih ima mnogo zar ne? Ono sto odmah mozemo da primetimo je da je Microsoft malko razvodnjio Control Panel tako sto je opcije koje su i ranije postojale sada izdvojio u posebne celine.

Add Hardware - je ostao jednako glup/pametan kao i pre. Nista novo nije ubaceno sto bi bilo vredno spomena.

Administration Tools - je, ako nista drugo, lepsi za oko. Administration alati su pretrpeli znacajne izmene, ali zbog Security-a, Vista mi NIJE DALA da uzmem shotove Event View-era, Disk Managera i ostalih dobro poznatih alata. Ali mogu reci da mi se novi prikaz eventova u Event Vieweru sada mnogo vise dopada jer je malo bolje organizovan sto ce sigurno obradovati mnoge usere kao i sistem administratore koji se cesto sluze ovim vrlo bitnim alatom.

Backup And Restore - je svima dobro znani System Restore, na prvi pogled malo napredniji i pametniji. Medjutim, nisam obracao mnogo paznje na njega, stoga i nemam sta da napisem.

Nakon njega, sledi BitLocker, ugradjena opcija za enkripciju podataka na disku. Na vasu zalost 😊 nisam je probao pa ne bih znao kako funkcione.

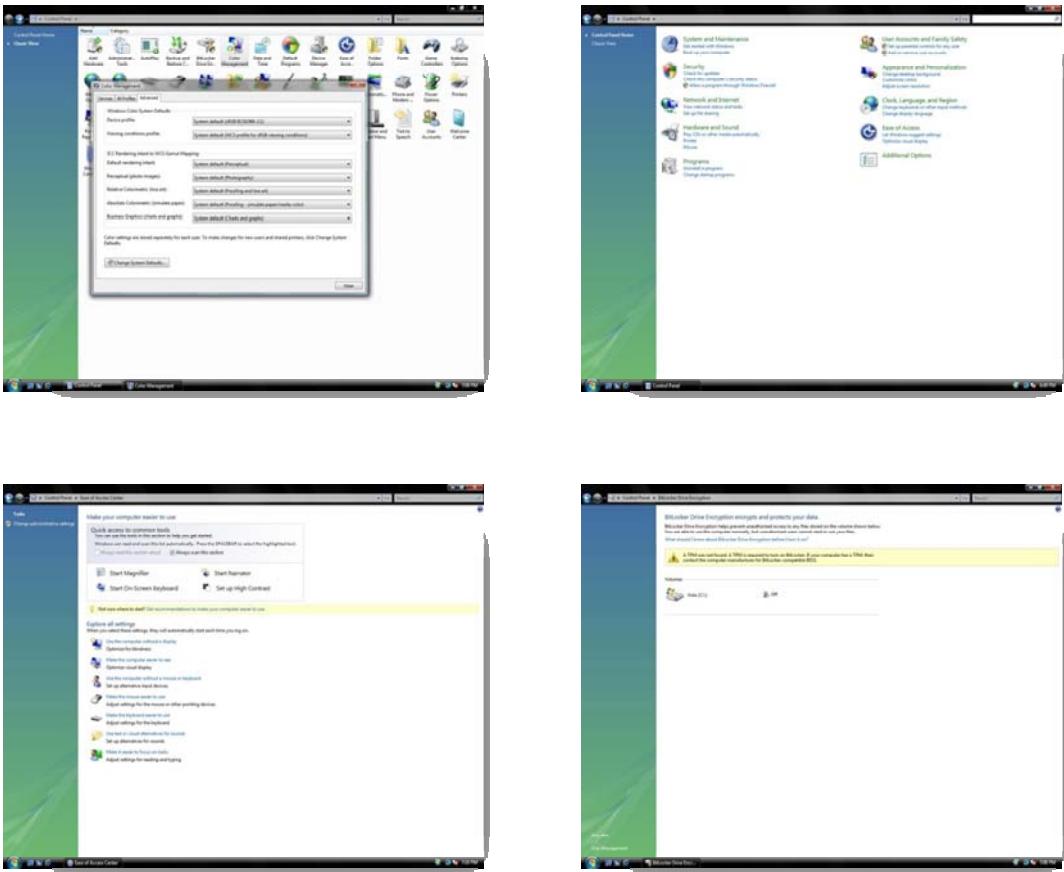
Color Management - opcija je svima dobro poznata i omogucava izbog profila za prikaz.

Date And time - donosi malo noviteta. Provo vizuelnih, ali i funkcionalnih - sada je pored jednog prikaza moguce imati vise uporednih prikaza i to tako sto se za svaki prikaz moze setovati druga vremenska zona.

Default Programs - je svima dobro poznata opcija koja omogucava podešavanje defaultih programa za odredjene akcije u sistemu. Svi dobro znamo da je to bio iznudjen potez Microsofta koji je ovo implementirao u SP4 za Windows 2000 a kasnije je postala sastavni deo XP-a. Iako dosta shtura i smesno siromasna, ova opcija je pomogla Microsoftu da skine vukove koji su ih optuzivali za monopolizam sa vrata (bar za kratko).

Sada Microsoft pomera granice - Default Programs je sada daleko daleko bolji i nudi mnogo vise opcija.

Primećujete 4 opcije - Default programs, Associate file types, Autoplay settings i Program

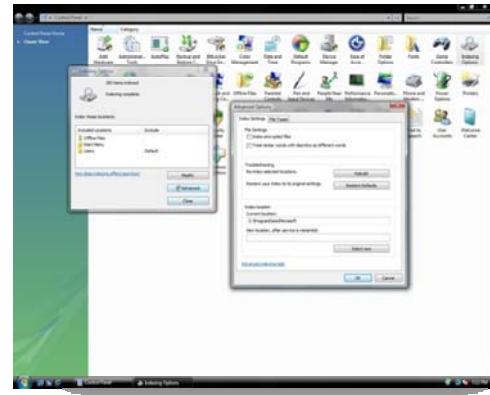
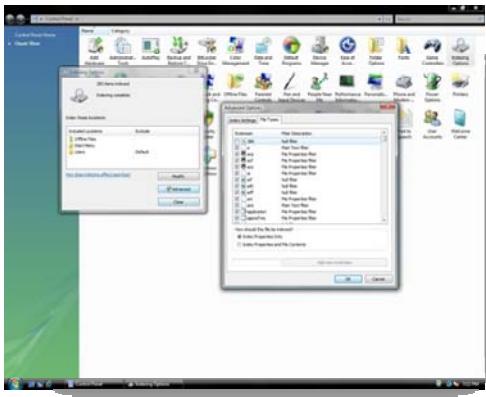

Access and Defaults - Default programs omogucava da za svaki instalirani program setujete neku default akciju. Associate File Types je vec vidjen u Folder Options dijalogu XP-a i omogucava manipulaciju raznoraznim tipovima fajlova i akcijama nad istim. AutoPlay settings je malko prosiren i sada nudi popriličan broj opcija za svaku od mogucih situacija - poput Audio CD-a, DVD filma, praznog diska i sl. I na kraju, vec vidjeno - Program Access and Defaults, nista novo i narocito.

Ease Of Access - je nekadasnji Accessibility Options spojen sa nekim sitnjim aplikacijama kao sto su Magnifier, Narrator, OnScreen Keyboard i sl.

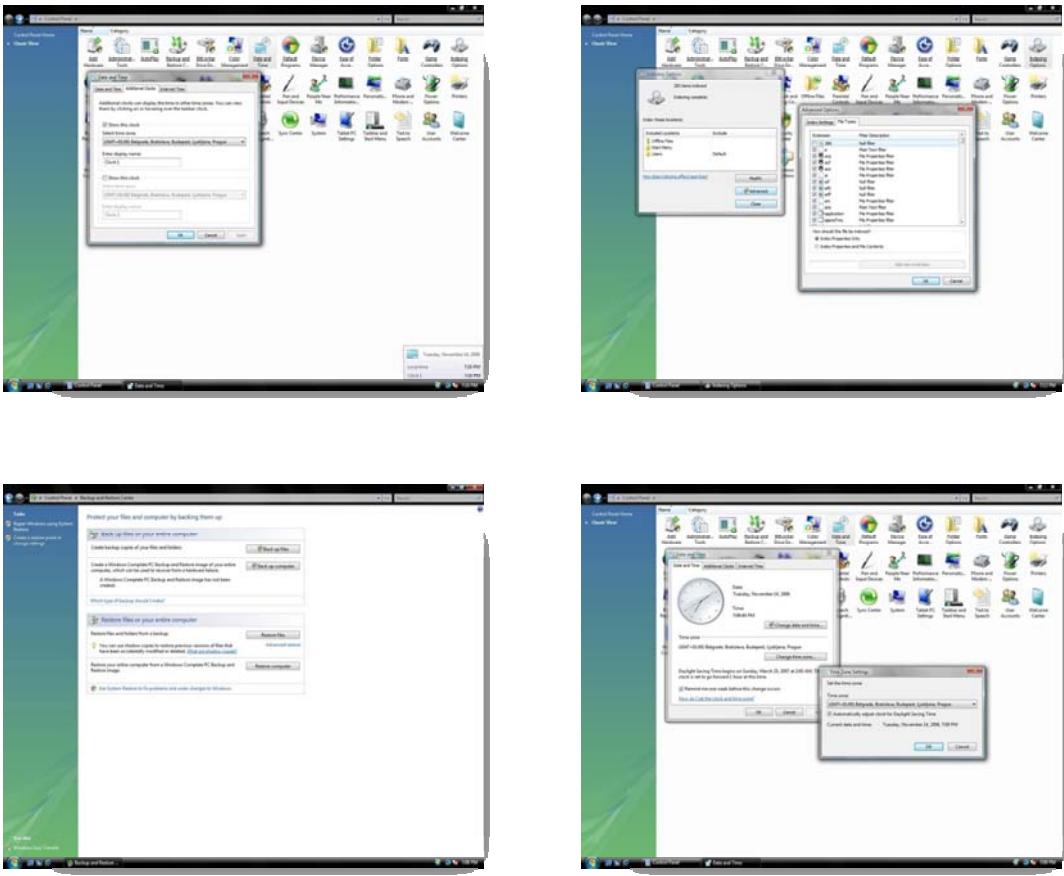
Fonts - je ostao isti - doduse nisam nasao onaj Windows 3.11-like dijalog za instalaciju novih fontova (slika cp_fonts). Pored informacija o fontu, nista drugo nema u prikazu tako da se lako zaključuje da Fonts nije bio na listi prioriteta MS-a 😊

Game Controllers - isti kao i u XP-u na zapadu nista novo...

Indexing options - Servis koji je vecina ubajla u XP-u je sada dobio novu dimenziju. Iskreno, nisam stigao da se bolje pozabavim njime, koliko je sada zaista od koristi i koliko utice na performanse ali ocito da je MS shvatio da zastareli pristup organizaciji fajlova na disku kao i odavno prevazidjenoj Find opciji ne moze da zauzme svoje mesto i u ovoj verziji sistema. Indexing sada nudi pregrst opcija kojima mozete da podešite koji folder pa cak i tipovi fajlova budu indexirani. Ostaje jos samo da se vidi u praksi da li zaista ima ikakve koristi od ovoga.

Power Options - nude manje vise vidjene stvari - podešavanje power opcija sistema. Novitet predstavlja mogucnost da sami napravite Power Plan sto ce biti od koristi korisnicima prenosnih uredjaja.

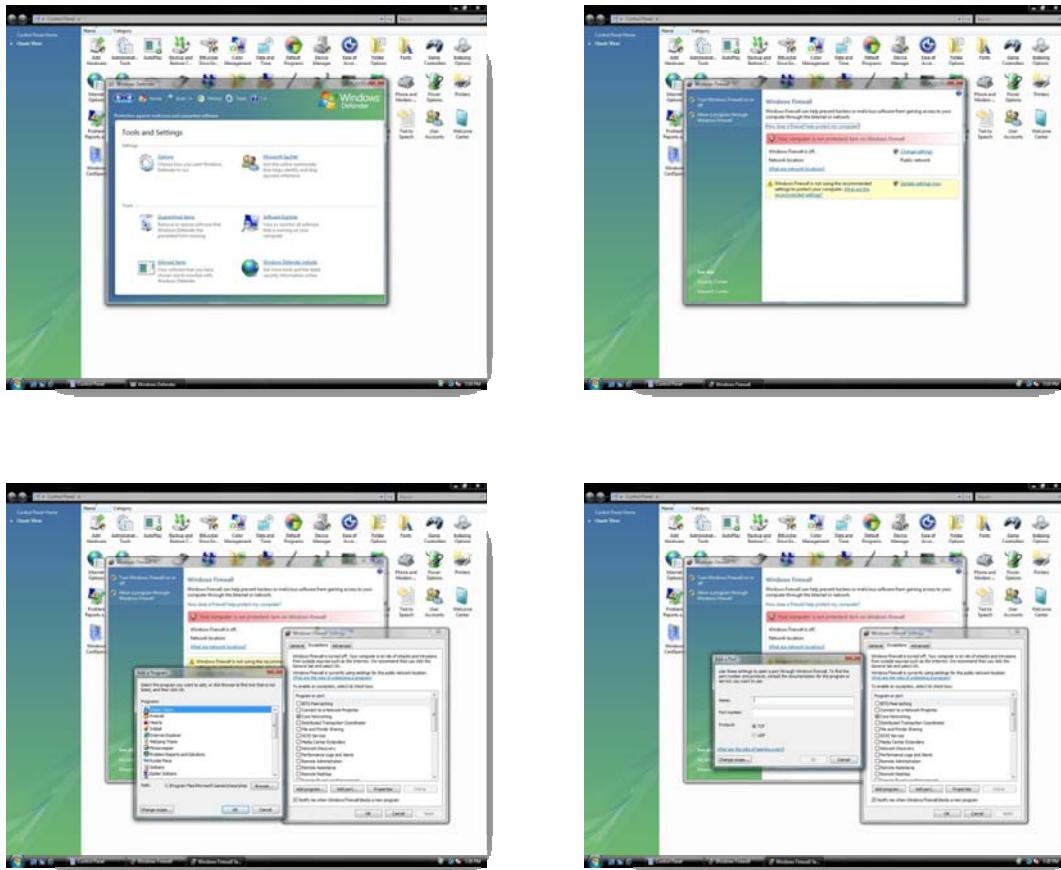

Firewall - jos jedna od onih stvari koje su dosle sa SP-ovima u XP-u. Ne mnogo koristan, cesto iskljucivan i odbacivan od vecine korisnika, sada prezivjava dodatne promene. Naravno - nemojte ocekivati OutpostPro u malom ili nesto drugo. Sada je moguce vrsiti dodavanje portova i aplikacija (i to je nesto) pa dok ne instalirate nesto drugo i ovo ce sluziti svrsi (slike cp_firewall, cp_addapp i cp_addport). Koliko je zaista dobar, nemam pojma, nisam ga probao u praksi ali vreme ce pokazati njegove prave vrednosti.

Defender - svi ste culi da je MS kupio jednu kompaniju koja se bavila razvojem anti-spyware/malware/otherware softverom pa su cak neki od nas i koristi onu Beta verziju koja se pokazala sasvim ok.

Microsoft Defender, drugi korak ka boljoj sigurnosti vaseg sistema se ne razlikuje preterano od 3rd party aplikacija koje sada koristite. Za razliku od Firewall-a, Defender je zaista moguce dobro podesiti (sto se vidi sa slike application_defenderprop), mnogo opcija, realtime zastita, podesavanje default akcija i sl.... sve je tu.

Iako je sistem bio cist (tek instaliran) pustio sam da radi skeniranje sistema (slika application_defenderscan) i mogu zakljuditi da ne ubija sistem u poziciju, tj. da se u pozadini moze lepo raditi i pored ociglednog cangrljanja po disku. Opet, koliko je zaista dobar i upotrebljiv, videcemo kada mlađani 'akeri kosih ociju otkriju sada nepoznate bezbednosne rupe i propuste.

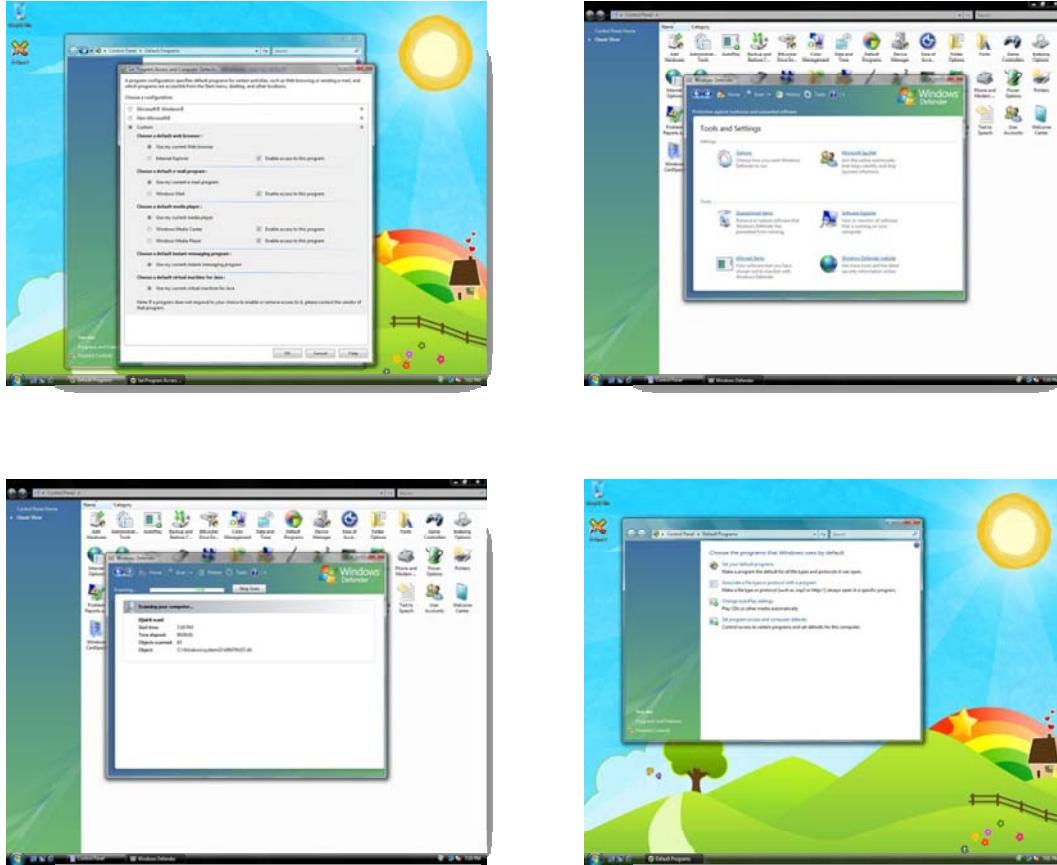
User Accounts - dijalog nije nista napredovao ali ni nazadovao - sada samo malo drugacije organizovan, nudi jednako mnogo ili malo kao i u XP-u - promenu sifre, tipa naloga, usernamea, slicice, avatara i sl.

Naravno, oni napredniji i dalje mogu da koriste control userpasswords2 dijalog.

Kao sto sam malocas spomenuo, **Device Manager**, iako je "zasebna" celina za sebe, i dalje pripada System-u, mnogo koriscenom od svih korisnika.

System je sada kao Control Panel u malom. Tabovi koji su nekada postojali su sada opcija za sebe u inicijalnom prikazu System opcija. Takodje, ovde mozemo da vidimo i ocenu vaseg sistema. Ocena "performansi sistema" (pravilnije receno) predstavlja najslabija karika u vasoj konfiguraciji, kao sto je to hard disk kod mene. Pored te ocene postoji opcija u kojoj Vista moze da vas savetuje koja komponenta predstavlja usko grlo i sta treba da menjate kako bi bolje radila. Bas brizno od njih zar ne? 😊 Device manager se nije uopste promenio (mozda se sada zapitate "pa dobro sta se onda promenilo") - i dalje organizovan u obliku stabla (slika system_devicemanager) pokazuje listu instaliranog hardvera u nasim masinama kao i status istog (u mom slucaju, Audigy 4 je odbio da radi).

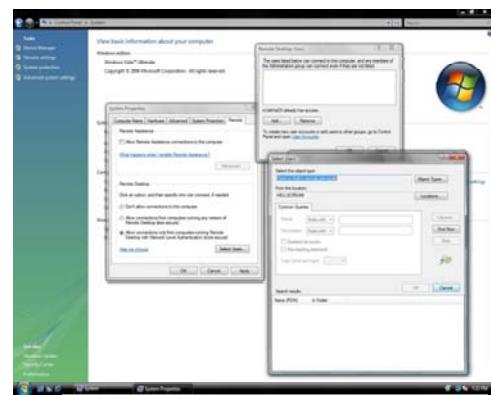
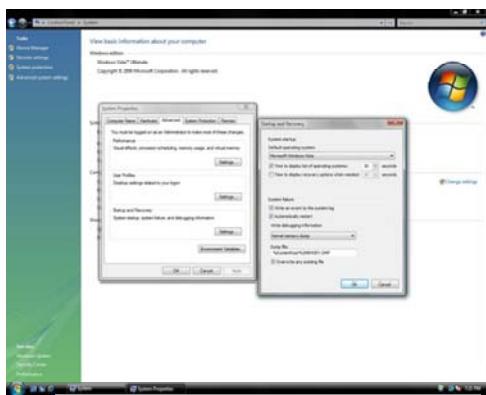
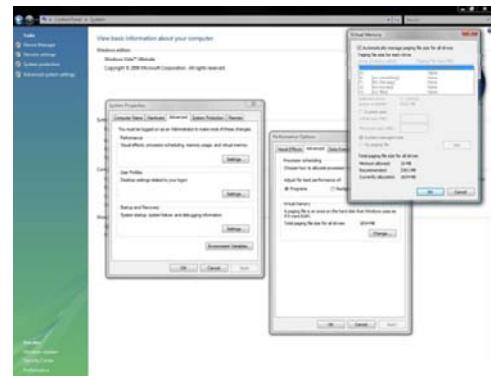
Performance - dijalog je takodje ostao isti - tu idalje mozemo da setujemo swap fajl koji i dalje moze da bude na bilo kojoj particiji kao i kod XP-a. Takodje je moguce podesiti

Visual Effects i DEP - dakle sve kao i u XP-u.

Startup And Recovery - je takodje ostao isti - i nudi iste opcije poput izbora default operativnog sistema i akcije koja ce uslediti u slucaju kraha sistema (restart ili BSOD).

Remote označava Remote access (pogodite - ni on se nije menjao), doduse nesto malo drugacije organizovan, nudi jednak komotitet u remote pristupu kao i ranije.

System restore, jos jedna od stvari koji mnogi od nas ne vole da koriste (moje licno misljenje je da je System Restore zaista bespotreban), isti kao i u XP-u - iste opcije, iste mogucnosti....

Po pitanju setovanja mreže, koju do sada nisam spominjao. za pocetak primecujemo vizuelne promene - ako predjete misem preko dobro poznate ikonice u trayu dobicete baloncic koji vas obavestava o statusu mreze (slika network_status). Ono sto sigurno nije znano je takozvani Network and Sharing Center koji na prvi pogled deluje malo zbumujuće.

Ovde je moguce podesiti popriličan broj opcija vezanih za mrežu. Ono sto vas sigurno vise zanima od sharinga je gde se sada setuju IP adrese i vidi broj poslatih i primljenih paketa kao i brzina mreže? To sam se i ja pitao i jedva nasao 😊
Kao sto znate, Vista sada ima potpunu IPv4 i IPv6 podršku, tako da je moguce setovati i jedno i drugo. Klikom na dugme Diagnose vrši se dfijagnostika i provera mreže (nesto nalik na Repair i Details u XP-u).

APPLICATIONS

Ovde cu se ukratko osvrnuti na aplikacije koje dolaze sa samim sistemom. Kao sto je jedan od zvanicnika Microsofta rekao da su cak i najmanje aplikacije doibile totalno drugaciji izgled, tako i jeste - cak je i popularni Minesweeper u novom ruhu.

Ali kada su same aplikacije u pitanju, sem vizuelnog dela price, funkcionalnost je ostala manje-vise ista. Odmah da se ogradi - nisam stigao da ih bas sve detaljno isprobam, ali one koje su vec postojale u XP-u se nisu promenile ni za jotu

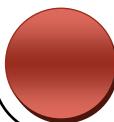
Neke od njih, kao sto je Defrag su i nazadovale - recimo sada defragmenter uopste ne pokazuje mapu particije vec samo ispisuje Defragmenting.... Vrlo dosadno.

Aplikacije poput Notepada, Wordpada i Paintera se takodje nisu nista bitnije izmenile. U stvari, kada bolje razmislim, nisu se izmenile uopste. To su i dalje one iste aplikacije koje gledamo godinama.

Da li su one namerno ostavljene tako ili prosto MS pored peglanja gomile bagova nije stigao njima da se dodatno pozabavi, ne bih znao da kazem.

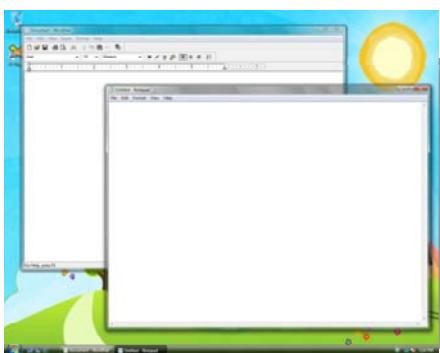
Nesto vrednije pomena je IE7, koji je izasao i za XP i koji je funkcionalno bolji od IE6. To vazi i za Media Player 11 koji sada mnogo bolje izgleda ali sticem utisak da je Microsoft zeleo da napravi iTunes koji nije iTunes. Po mom misljenu, preglomazan da bi bio plejer za pustanje muzke tako da cu ostati veran Winampu.

Picture and Fax previewer, ugradjeni program za pregled slika u XP-u svojim izgledom podseca na Media Player 11. Vrlo lepog izgleda, ali i dalje siromasan po pitanju opcija i setovanja, moze da posluzi za prvu pomoc ako vam je hitno potrebno da izvrsite pregled slika. Narezivanje diskova direktno iz Explorera je i dalje pristuno, no ja nisam probao kako ova opcija radi tako da ne bih nista opisirnije mogao da vam kazem. Sto se ugradjenog arhivera tice, koliko sam ja primetio on i dalje otvara samo ZIP

fajlove.

KRALJ JE UMRO – ZIVEO KRALJ

(AERO Interface)

Aero. Ultimate Experience. Nove mogucnosti, lepsi izgled, novi dozivljaj.... i vise ne mogu da se setim gomile drugih marketinskih fraza kojima nas je obasipao MS u zadnjih xyz godina. Siguran sam da je ovo najjaci adut novog sistema - dame i gospodo, AERO.

Sta je zapravo Aero - Aero je, kao sto sam spomenuo, graficki akcelerisano okruzenje, tako da umesto do sada zastarelog Luna enginea u pozadini se krije mocni WinFX engine koji pruza drastично veće mogucnosti u dizajnu savremenih aplikacija.

Ukoliko posedujete dovoljno jaku konfiguraciju, siguran sam da cete moci da uzivate u charima Aera - glass efektima, animiranim prozorima i svemu onome sto smo vidjali po raznim shotovima beta verzija po Internetu. Siguran sam da ste svi vi videli "iskosheni" prikaz aktivnih prozora pa cak i neke manje snimke kako Aero zaista radi.

Moj prvi utisak kada je celokupni izgled Viste u pitanju je da je Microsoft konacno shvatio da je izgled vrlo vazan a sto su mnogobrojni dizajneri sirom sveta pokazali time sto su stvorili ogroman broj tema i raznoraznih dodataka za XP. Vista je zaista 100% eyecandy, lepa i nasminkana ali najvaznije od svega - ta sminka ne smanjuje funkcionalnost sistema.

Fade efekti prozora, transparencija i sl. - sada sve to native u sistemu - su vrlo lepi i prijatni za oko cak mi se cini da su oni upravo najvise zasluzni tome sto samim radom u sistemu sticem osecaj da tu zaista ima neceg novog (ili mozda samo pricam

gluposti).

I pored toga sto se na prvi pogled jasno vidi da je MS otvorio kesu i platio dobre dizajnere da osmisle celu pricu, mnogobrojne ikonice i sitni detalji se nisu promenili u odnosu na XP. Mozda cete reci da sam cepidlaka i da ne treba preterivati ali molicu lepo - ovaj sistem se razvija vec 6 godina, tako da svaki korisnik ima itekako prava da malo zakera, pogotovo imajuci u vidu koju svotu mora da izdvoji za legalnu verziju. Po pitanju performansi, nisam primetio nikakva usporenja - sam Aero zaista lepo saradjuje sa svim programima tako da ne postoji nikakva degradacija u tom smislu. Svi prozori su skinovani - tacnije sve aplikacije koje su imale klasican izgled prozora pa cak i one Install Shield aplikacije iz 90tih godina proslog veka su sada skinovane. Vrlo lepo.

Citajuci razne komentare po internetu, zakljuclio sam da se mnogima ne dopada Vista look, mnogi zameraju "debele" ivice prozora. Mozda su u pravu a mozda i ne, ali treba da shvatite da je WinFX samo osnova koju dizajneri i programeri treba da iskoriste kako bi opet imali Custom teme.

Ukoliko vasa masina nije u mogucnosti da pokrene Aero u punom sjaju, tu je klasicna Vista tema koja podseca na Aero ali nema glass efekte, transparencije i ostale stvarcice.

Ukoliko neko postavi pitanje - koja je svrha imati akcelerisano okruzenje u sistemu - ne bih znao da mu odgovorim. Ali ono sto mene, recimo, nervira kod Viste je to sto maksimizovani prozori postanu crni i to izgleda odvratno, cak se cesto i istripujem da je grafika pocela da se baguje.

U odnosu na druge, moje licno misljenje je da je MAC OS Quartz daleko napredniji od Aero-a (molim da ne flejmujete, ovo je iskljucivo moje misljenje zasnovano na visenedeljnem uporednom radu na raznim Vista verzijama kao i na MAC OS X-u). Slicna prica vazi i za XGL, ciji demo ste imali prilike da vidite na ovom forumu - impresivno.

No, siguran sam da ce Aero biti dobro prihvacen u onom sloju korisnika kojem je namenjen - a to su pretezno prosecni korisnici (cisto sumnjam da neki Power User pati od toga da ima fade_in/out dok radi nesto pametno).

KOMPATIBILNOST SOFTWARE-a I

Naziv aplikacije	Verzija	Instalacija	Pokretanje	Rad
Opera	9.1	OK	OK	OK
Mozilla Firefox	2	OK	OK	OK
FlashGet	1.7	OK	OK	OK
Trillian	3.1 PRO	OK	OK	OK
ICQ	?	OK	OK	OK
MSN	8	OK	OK	OK
NetLimiter	3 pro	OK	OK	OK
uTorrent	Latest	OK	OK	OK
Thunderbird	Latest	OK	OK	OK
Skype	Latest	OK	OK	OK
GoogleTalk	?	OK	OK	OK
DU Meter	Latest	OK	OK	OK
mlrc	?	OK	OK	OK
XChat	2.6	OK	OK	OK
<hr/>				
Nero	6.xx	NO	NO	NO
Nero	7.xx	NO	NO	NO
Alcohol 120%	1.95	OK	OK	OK
SlySoft CloneCD	2.xx	OK	OK	OK
DaemonTools	Latest	OK	OK	OK
Cyberlink	7	OK	OK	OK
Powerdvd				
MV2Player	Latest	OK	OK	OK
VLC	?	OK	OK	OK
BSPlayer	Latest	OK	OK	OK
Real Alternative	Latest	OK	OK	OK
Ffdshow	Latest SS2	OK	OK	OK
Winamp	5.25	OK	OK	OK
FastStone Image Viewer	Latest	OK	OK	OK
<hr/>				

IGARA

Adobe Acrobat	7	OK	OK	OK
Adobe Acrobat	8	OK	OK	OK
Adobe Photoshop	CS29.1	OK	OK	OK
Adobe InDesign	CS2	OK	OK	OK
Adobe Image Ready	CS2	OK	OK	OK
CorelDraw X3	X3	OK	OK	OK
QuarkXpress	6	OK	OK	OK
QuarkXpress	7	OK	OK	OK
MS Office	2007	OK	OK	OK
Macromedia Dreamweaver	8	OK	OK	OK
Macromedia Fireworks	8	OK	OK	OK
Total Commander	2.5	NO	NO	NO
Axialis	2.6	OK	OK	OK
IconWorkshop				